

Antoine De Saint-Exupéry - Malý princ

Úvod

Jméno: Antoine de Saint-Exupéry (1900 - 1944)

Národnost: Francie

Život autora

Exupéry byl **francouzský spisovatel a průkopník letectví, což se často promítalo v jeho dílech**, ve kterých reflektoval své zážitky z létání a hledání smyslu života, lásky a přátelství. Ve svých 44 letech zemřel za záhadných okolností během průzkumného letu u Korsiky za druhé světové války, jeho životní příběh se tak stal nedílnou součástí jeho literárního odkazu.

Autorova tvorba

Antoine de Saint-Exupéry se stal známým pro svůj **filozofický styl psaní**, který zahrnuje hluboké úvahy o životě, lásce, přátelství a lidských hodnotách, které oslovují čtenáře napříč generacemi. V jeho dílech se často objevuje **letecká tematika** a mnoho příběhů vychází z jeho zážitků z pilotování.

Další díla: Kurýr na jih, Válečný pilot, Noční let (vše romány)

Literárně historický kontext

Období: 1. polovina 20. století, především meziválečné a válečné období.

Velká část literatury **reflektuje zkušenosti z první a druhé světové války**, konflikty, krizi hodnot a rychlý technologický vývoj. Ačkoli nebyl Exupéry přímo součástí žádného literárního hnutí, jeho díla lze zařadit do **humanistického existencialismu** s vlivy modernismu. V USA se v této době formuje tzv. **ztracená generace** autorů, jejichž život byl silně poznamenán válkou.

Autorovi současníci a jejich stěžejní díla

Současníci mimo ztracenou generaci

George Orwell [Anglie]

- Farma zvířat - novela

George Bernard Shaw [Anglie]

- Pygmalion - pětiaktovka

Albert Camus [Francie]

- Cizinec - román

Autoři spadající do ztracené generace

Erich Maria Remarque

- Na západní frontě klid - román

John Steinbeck

- O myších a lidech - novela

Ernest Hemingway

- Stařeč a moře - novela

Francis Scott Fitzgerald

- Velký Gatsby - román

Druh: Střední epika**Žánr:** Filozofická pohádka**Forma:** Próza

Téma

Hledání skutečných hodnot, jako jsou láska a přátelství, prostřednictvím putování malého prince vesmírem a objevování toho, co je v životě opravdu důležité. Střet dvou světů - vnímání života dospělými a dětmi.

Motivy

Přátelství, láska, dětský svět, zvědavost, dobrodružství, střet dvou pohledů na svět

Časoprostor

Planetka malého prince (B612), dalších 6 planet a Země - poušť, kde se setká pilot s malým princem.

Čas není přesně určen, děj se odehrává během 9 dní.

Kompozice

- **Chronologický postup** s retrospektivními prvky (navštěvování planetek)
- Kniha se dělí na 27 krátkých nepojmenovaných kapitol (číslované římskými číslicemi)
- Členění na odstavce, souvětí a věty
- Autor dílo sám ilustroval

Jazyková vrstva

Jazykové prostředky

- Spisovný jazyk
- Krátké věty a souvětí

Vypravěč

- Zúčastněný - pilot (zosobnění autora)

Vyprávěcí způsob

- Na začátku a na konci ich forma
- Retrospektiva je psána v 1. osobě

Typy promluv

- Přímá, nepřímá i polopřímá řeč
- Monology i dialogy
- Vnitřní monology - princovo uvažování o květině

Adaptace

Stejnomený kreslený francouzský film (2015)

Hlavní postavy

Malý princ - Pochází z planety B-612, je zvědavý a vnímavý

Pilot - Sám autor, přináší dospělý pohled na svět

Král - Myslí si, že vládne celému vesmíru - 1. planeta

Ješita (domýšlivec) - Chce být všemi obdivován - 2. planeta

Piják - Osamělý a nešťastný, pije, protože se stydí, že pije - 3. planeta

Podnikatel (byznysmen) - Je neustále zaneprázdněný počítáním "svých" hvězd - 4. planeta

Lampář - Každou minutu musí rozsvěcovat a zhasínat lampy - 5. planeta

Místopisec (zeměpisec) - Je posedlý zkoumáním planet, ale nikdy je sám nenavštíví - 6. planeta

Obchodník s pilulkami - Prodával pilulky, které zahání žízeň, což šetří čas - Země

Výhybkář - Řídí vlakové výhybky, po kterých jezdí vlaky plné lidí - Země

Liška - Pomůže princovi najít skutečný smysl života

Růže - Domýšlivá a nafoukaná, je z princovy planety B-612

Had - Jeho uštknutí vrátí prince zpět na jeho planetku

Tipy na závěr

Zde najdeš eknihu Malý princ zdarma ke stažení:

<https://www.fatym.com/abcd/k/000152.pdf>

Zajímal by tě videorozbor této knihy a autora?

Rozbory, které připravil projekt **Knihy trochu jinak** najdeš zde:

https://www.youtube.com/watch?v=yBeadm8oi4s&ab_channel=Knihytrochujinak

Děj

Kniha začíná nouzovým přistáním pilota na Sahaře. Pilotovi se nedaří opravit letadlo a po první osamělé noci v poušti potká malého prince, záhadného chlapce z jiné planety. Malý princ chce po pilotovi, aby mu nakreslil beránka. Pilot se snaží, ale princovi se beránek stále nelíbí. Nakonec pilot nakreslí krabici a řekne, že beránek je uvnitř, což prince konečně potěší.

Princ vypráví pilotovi o své planetě (asteroid B-612), kde je mnoho semen baobabů, které musí denně vytrhávat, aby jeho planetku nezničili. Je rád, že má beránka, který bude výhonky baobabů okusovat. Na planetce má také krásnou růži, kterou má rád a stará se o ni. Ta se k němu ale chová arogantně a je zahleděná do sebe (ve skutečnosti tím pouze skrývá lásku k malému princovi). Její marnivost a požadavky ho vedou k rozhodnutí planetu opustit a prozkoumat vesmír. Dále vypráví o návštěvě dalších planet.

Na první bydlel král, který prohlašoval, že vládne všemu, co vidí, včetně hvězd a nebes. Pyšnil se tím, že ho každý poslouchá, ve skutečnosti ale tyto věci lidé dělali běžně i bez jeho příkazů.

Symbolika: Král představuje lidskou touhu po absolutní moci. Příběh ukazuje nesmyslnost autoritářství a touhy po moci.

Na druhé planetě žil ješita (domýšlivec), který si myslel, že je nejobdivuhodnější člověk na celé planetě, na které ve skutečnosti žil jen on sám.

Symbolika: Příběh poukazuje na lidskou pýchu a prázdnotu potřeby obdivu.

Na třetí planetce malý princ potkává opilce (píjáka), který pije, aby zapomněl na hanbu, že pije.

Symbolika: Opilec představuje lidskou slabost, snahu o únik před realitou a začarovaný kruh závislosti.

Na čtvrté planetě bydlel podnikatel (byznysmen), který se domníval, že mu patří všechny hvězdy a planety, a celé dny trávil jejich sčítáním.

Symbolika: Byznysmen představuje materialismus, posedlost majetkem, která vede k prázdnému životu bez skutečné radosti.

Na páté planetce je lampář, který stále zapaluje a zhasíná lampu, protože dostal příkaz tak činit. Dříve to mělo smysl, ale nyní, když se planeta otáčí rychleji, musí zapalovat a zhasínat lampu každou minutu, takže nemá žádný čas na odpočinek.

Symbolika: Lampář symbolizuje mechanické plnění úkolů a slepé následování pravidel, která již dávno ztratila svůj smysl.

Na šesté planetě bydlel místopisec (zeměpisec). Byl posedlý planetami, sám se ale nechtěl obtěžovat pátráním v terénu, takže ani nevěděl, jestli jsou na jeho planetě oceány nebo hory. Poradil malému princovi, aby navštívil planetu Zemi.

Symbolika: Zeměpisec představuje akademický přístup a intelektuální odtrženost od skutečného života.

Poslední planetou, kterou princ navštívil, je **Země**. Zde potkal moudrou lišku, která mu vysvětlila, že je nejlepší svět vnímat srdcem. Pomůže mu najít smysl života (láska a přátelství). Potkal zde i žlutého hada, který ho dokáže uštknutím přenést zpět na jeho planetu. Narazí zde i na zahradu plnou růží a uvědomí si, že jeho růže není zdaleka tak výjimečná, jak o sobě tvrdí.

Na Zemi potká také výhybkáře a obchodníka s pilulkami na žízeň. Ti zobrazují neustálou lidskou uspěchanost a absurdnost zjednodušení života na úkor jeho kvality.

Pilot osmý den spravuje porouchaný motor svého letadla. Dochází jim voda a vydávají se do pouště hledat studnu, která je nakonec zachrání. Pilotovi se podaří motor opravit a musí se tak s princem rozloučit. Malý princ chce domů a nechá se tak uštknout žlutým hadem. Princ zemře, ale jeho duše cestuje zpět na planetku B-612.

Letec na něj i po letech vzpomíná, protože mu princ pomohl znovu začít vnímat krásu a smysl života.